

Lars Vallin från Sportfiskarna håller upp ett litet provrör med torsknyngel.

Här ska miljoner torsknyngel

GOTLAND

Forskningsstationen i Ar byggs nu om för att inom kort dra igång det stora forskningsprojektet Recod. Under fem år ska miljontals torsknyngel födas upp och sättas ut i bland annat Kappelshamnsviken på norra Gotland.

På forskningsstationen i Ar pågår arbetet för fullt för att snart kunna ta in de första avelsfiskarna till projektet

Recod – utsättning av småtorsk i Östersjön.

Med en budget på nära 50 miljoner kronor ska projek-

tet årligen under fyra år sätta ut miljontals torsknyngel i Östersjön.

– Det finns en huvudfråga vi vill ha svar på; kan man sätta ut torsknyngel, följa dem och se att de klarar sig? Gör de det så kan det vara ett sätt att bevara den unika torsken i Östersjön, säger Lars Vallin från Sportfiskarna.

Han är en av de drivande krafterna bakom projektet Recod som genomförs av stiftelsen Balticwaters2030 och Uppsala universitet i samver-

kan med Sportfiskarna.

Övergödning, klimatförändringar, hårt fisketryck och syrefattigt vatten är några av faktorerna som gör det svårt för torsken att överleva i Östersjön.

Äggstadiet är det mest kritiska i torskens livscykel. Torsken kan endast lyckas med sin fortplantning i de djupare områdena där salthalten är tillräckligt hög för att befruktning och utveckling av äggen ska kunna ske.

– Problemet är ofta att det inte finns något syre där salthalten är rätt, säger Lars Vallin.

Genom att sätta ut torsknyngel i bland annat Kappelshamnsviken på norra Gotland vill projektet "hoppa över" det kritiska äggstadiet och på så vis hjälpa torsken att fortplanta sig i Östersjön. Förutom i Kappelshamnsviken ska torsknyngel även sättas ut vid Tvären nordost om Nyköping och i Baggensfjärden i Stockholms län.

I stora bassänger inne på forskningsstationen i Ar ska viltfångade torsk leka och producera miljontals ägg som ska få kläckas och växa till larver innan de sätts ut i Östersjön. Genom provfiske och kontinuerlig provtagning ska resultatet av utsättningarna sedan följas upp.

– Det här blir lite som konstgjord andning, och vi hoppas förstås att torsken i första hand ska leka naturligt i framtiden. Men om projektet blir framgångsrikt kan

FOTO: ANNA EKEROTH

Lars Vallin och Gunilla Rosenqvist vid ställningarna som ska bli två helt nya bassänger inne på forskningsstationen i Ar.

FOTO: ANNA EKEROTH

Vilda torskar från det så kallade östra beståndet ska fångas in och användas som avelsfiskar i projektet Recod.

FOTO: TRYGGVE KARLSEN

Biologen Gunilla Rosenqvist från Blått centrum Gotland är glad att projektet Recod nu drar igång på forskningsstationen i Ar där hon är föreståndare.

FOTO: ANNA EKEROTH

kläckas — under fyra års tid

det sprida sig som ett sätt att bevara torsken i Östersjön, säger Lars Vallin.

Gunilla Rosenqvist från Blått centrum Gotland, biolog och föreståndare på forskningsstationen i Ar, hoppas att projektet ska göra fler forskare intresserade av Östersjöfrågor och forskningsstationen i Ar.

– En del av projektet är att det ska bli en utställning, säger hon.

Torskprojektet genererar

även nya jobb. Just nu pågår rekryteringen av en forskningstekniker som ska vara stationerad i Ar samt två doktorander som ska arbeta med projektet under handledning av och Gunilla Rosenqvist och professor Anssi Laurila vid Uppsala universitet.

Torsken är toppredator i Östersjön och fyller olika funktioner i havets ekosystem under sitt liv. Som yngel lever den på plankton och när den vuxit till sig äter den an-

dra fiskarter. Ekosystemet är komplext och bristen på rovfisk som exempelvis torsk skapar obalans, som i sin tur leder till ökad algblomning, grumligare vatten och syrefria bottenar.

– Under många decennier har vi på olika sätt påverkat Östersjön kraftigt och det kommer att ta tid att återställa men man måste börja någonstans. Summan av alla åtgärder måste ge effekt, säger Lars Vallin.

Huvudfinansiär av pro-

jektet Recod är Balticwaters2030 genom Ulla och Curt Nicolins stiftelse, ytterligare finansiering kommer från Uppsala universitet, Leader Gute och Region Gotland.

Anna Ekeroth

anna.ekeroth

@gotlandsallehanda.se

Torsken har blivit mindre

• Torsken i Östersjöns östra bestånd har blivit magrare och när könsmognad vid en längd på 20 centimeter istället för vid 40 centimeter som på 80-talet. Med mest små individer fyller torsken inte samma funktion i ekosystemet längre. Större torskar äter skarpsill, när de stora torskarna blir färre ökar antalet skarpsillar. Skarpsillen äter djurplankton som i sin tur äter växtplankton. När det finns lite djurplankton blir det mer växtplankton, vilket kan förstärka effekten av övergödning.

